

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-07-15
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 25463-10
 Enhet 12

SÖKANDE

Jede Aktiebolag, 556126-5553
 Box 303
 542 23 Mariestad

Ombud

Jur. kand. Katerina Strömsholm
 Moll Wendén Advokatbyrå
 Stortorget 8
 211 34 Malmö

MOTPART

Stockholms läns landsting
 Upphandlingsenheten
 Box 6401
 113 82 Stockholm

Ombud

Advokat Roger Hagman
 Advokatfirman Roger Hagman AB
 Box 3460
 103 69 Stockholm

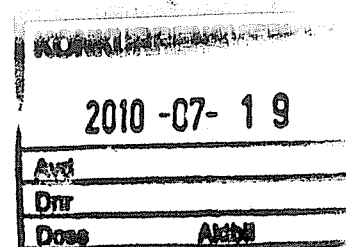
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan från Jede Aktiebolag om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens beslut den 11 mars 2010 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 23481

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Stockholms läns landsting (landstinget) har genomfört en upphandling av kaffeautomater, SLL715 LS 0910-0916. Upphandlingen genomfördes som ett öppet förfarande.

I tilldelningsbeslut den 2 mars 2010 beslutade landstinget att anta anbudet från en annan leverantör än Jede Aktiebolag (Jede) för avtalsperioden 1 april 2010 – 31 mars 2012.

Förvaltningsrätten beslutade den 11 mars 2010 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Jede ansöker om överprövning av tilldelningsbeslutet och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att Café Bar Sverige AB:s (Café Bars) anbud utesluts från utvärderingen. Som grund för talan anförs i huvudsak följande. Landstinget har brutit mot 1 kap. 9 § LOU genom att inte beakta principerna om likabehandling och transparens, då landstinget har tilldelat Café Bar kontraktet i upphandlingen trots att Café Bars anbud inte uppfyllt samtliga ställda skallkrav. I kravspecifikationen ställs ett antal skallkrav på det som upphandlas, däribland på offererade maskiner. Däri anges bland annat att ”kapaciteten för de olika kaffeautomaterna, som landstinget valt att kapaciteterna på maskinerna beskrivs med, anges i antalet färdigbryggda kaffekoppar som produceras med en påfyllning av kaffe”. Normalinställning på en maskin ska då vara inställd på att 11 gram kaffe ger 13 centiliter färdig dryck. Anbudet ska vara framställt på ett sådant sätt att denna standardisering har använts. Med andra ord ska maskinernas standardinställning i upphandlingen vara inställd på att 11 gram kaffe ger 13 centiliter färdig dryck.

Utöver detta ställer landstinget bland annat ett skallkrav på att ”maskinerna ska kunna producera varierande storlek på kaffemängd och styrka”. Kravet

innebär att utöver standardmängden om 11 gram kaffe ska maskinen kunna producera även andra mängder kaffe och styrkor beroende på kundens smak och preferens. Café Bar har emellertid inte uppfyllt detta skullkrav. Café Bar har offererat kaffeautomaten Tendenza. Denna kaffeautomat kan inte producera varierande storlek på kaffemängd och styrka. Tendenzas bryggkammare kan endast hantera en särskilt förutbestämd mängd kaffe. Tendenza kan endast erbjuda bryggkaffe i form av en stor kopp kaffe (i normalt fall 13 centiliter) eller espressokopp (3-5 centiliter). Oavsett om kunden väljer espresso eller en normal kopp kaffe, erhålls samma kaffemängd och samma styrka.

Jede har genom de ovan beskrivna bristerna i upphandlingen lidit, eller i vart fall kan komma att lida, skada. Jede har i upphandlingen uppfyllt samtliga ställda krav och bortsett från Café Bar har Jede lämnat lägsta pris. Till följd av landstingets förfaringssätt har Jede gått miste om det för bolaget mycket värdefulla uppdraget.

Landstinget bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande.

Landstinget vitsordar att Café Bar för de aktuella positionerna offererat kaffeautomaten Tendenza. Café Bar har i sitt anbud bekräftat att kravet på att maskinerna ska kunna producera varierande storlek kaffemängd och styrka är uppfyllt. Landstinget har funnit att så är fallet. Kaffemängden kan beställas i olika volym (mängd dryck), omkring 5 centiliter samt omkring 13 centiliter. Styrkan kan också fås att variera genom knappval. Om starkt kaffe önskas kan kaffedrickaren genom att trycka på en knapp beställa det, och om svagare kaffe önskas kan kaffedrickaren genom att trycka på en annan knapp beställa det. Det är således möjligt att med Café Bars offererade kaffemaskin Tendenza uppnå vad landstinget åsyftat med det ställda kravet, att maskinerna ska kunna producera varierande storlek på kaffemängd och styrka.

Landstinget har bedömt att det inte varit möjligt att förkasta Café Bars anbud eftersom det har uppfyllt det ställda kravet på att kaffemaskinen ska kunna producera varierande storlek på kaffemängd och styrka. Landstinget bestrider på anförda skäl påståendet att landstinget inte skulle ha beaktat principerna om transparens och likvärdighet.

Jede vidhåller sin förda talan och genmäler sammanfattningsvis följande. Café Bars kaffeautomat Tendenza kan inte producera varierande styrka. Styrkan är densamma vad gäller samtliga kaffedrycker. Vid val av dryck kan kunden välja mellan sju olika drycker samt endast hetvatten. Det bör betonas att vanligt ”kaffe” och ”espresso” är två helt olika typer av dryck och därmed inte utbytbara med varandra. Någon variation av styrka är det inte frågan om. Om landstinget hade avsett att kunden skulle kunna välja mellan en liten kopp starkt kaffe (5 centiliter) och en normalstor kopp kaffe utan justerbar styrka hade landstinget rimligtvis formulerat skallkravet som att maskinen ska genom knappvalen kunna erbjuda en normalkopp kaffe (13 centiliter) och espresso (5 centiliter) och inte som nu ”varierande kaffemängd och styrka”.

Landstinget tillägger att det i målet synes vara ostridigt att kaffemängden i Café Bars offererade produkt Tendeza kan varieras genom att volymen omkring 5 centiliter respektive 13 centiliter kan väljas. Kravet på varierande kaffemängd är därmed uppfyllt. Olika styrkor kan erhållas i form av vanligt kaffe, espresso, cappuccino, wiener melange, espresschoc och café au lait. Kravet på olika styrkor är således också uppfyllt.

DOMSKÄL

1 kap. 9 § LOU har följande lydelse. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU anges följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

16 kap. 2 § första stycket LOU har följande lydelse. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens prövning i mål som det nu aktuella utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att besluta om att upphandlingen enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU får avslutas först sedan rättelse gjorts. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han eller hon lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

Jede har gjort gällande att vinnande anbudsgivare inte uppfyllde skalkravet i kravspecifikationen p. 4.1 i förfrågningsunderlaget att ”Maskinerna **skall** kunna producera varierande storlek på kaffemängd och styrka” samt att landstinget har brutit mot 1 kap. 9 § LOU genom att inte beakta principerna om likabehandling och transparens.

Enligt principerna om transparens och likabehandling följer att den upphandlande myndighetens krav ska ha angivits på ett sätt som är tillräckligt för att varje leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget ska kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud, vilket framgår av rättsfallet RÅ 2002 ref. 50. Förvaltningsrätten

finner att det i kravspecifikationen inte närmare anges på vilket sätt storleken på kaffemängd och styrka ska varieras, utan vad som tillräckligt klart och tydligt efterfrågas är just *variation*. Det är ostridigt i målet att Café Bars offererade produkt Tendenza kan producera kaffedryck i ungefärliga mängder 13 centiliter och 5 centiliter. Det är dessutom ostridigt att Café Bars maskin alltid använder samma mängd kaffe vid bryggning, vilket gör att den vid tillsättning av varierande mängd vatten kan producera kaffedryck med olika styrkor, må vara att dryckerna har kallats med olika namn. Café Bar får mot den bakgrunden anses ha uppfyllt kravet i fråga.

Förvaltningsrätten finner därmed att den upphandlande myndigheten har hållit sig inom ramen för förfrågningsunderlaget samt att utredningen i målet inte ger stöd annat belägg än att Café Bar uppfyller det aktuella skullkravet i underlaget. Utifrån vad som anförts i målet framgår det inte att upphandlingen skulle ha genomförts i strid med LOU eller gemenskapsrätten. Förutsättningar för ingripande enligt LOU saknas därmed. Jedes ansökan om ingripande enligt LOU ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a).

Patrik Ernby

Förvaltningsrättsassessor

Föredragande i målet har varit Marion Norrby.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.